

_Seminarium Naukowe semestr zimowy 2012/2013

W miesiącach listopad, grudzień oraz styczeń zrealizowane zostały następujące wystąpienia naukowe w ramach seminarium naukowego Instytutu Sterowania i Systemów Informatycznych:

29.11.2012 - CUDA w NET, dr inż. Marek Sawerwain, ISSI, UZ,

06.12.2012 - Detekcja uszkodzeń urządzeń wykonawczych z zastosowaniem modelu GMDH w przestrzeni stanu (State-space GMDH neural networks for actuator robust fault diagnosis), dr inż. Marcin Mrugalski, ISSI, WEIT, UZ,

13.12.2012 - Zastosowanie podejścia ILC do układów MIMO, dr inż. Łukasz Hładowski, ISSI, WEIT, UZ,

03.01.2013 - Synteza schematów iteracyjnego sterowania z uczeniem z użyciem modeli powtarzalnych i dwuwymiarowych, dr inż. Wojciech Paszke, ISSI, WEIT, UZ,

10.01.2013 - Prezentacja możliwości technicznych nowych obiektów laboratoryjnych ISSI, mgr inż. Marcel Luzar, ISSI, WEIT, UZ,

17.01.2013 - Zastosowanie algorytmu mrówkowego do rozwiązywania problemu selekcji optymalnego podzbioru cech (Feature Subset Selection with Ant Colony Optimization), dr inż. Andrzej Marciniak, ISSI, WEIT, UZ,

24.01.2013 - Big Data Analytics - nowoczesne techniki przetwarzania oraz analizy dużych zbiorów danych, prof. dr hab. inż. Dariusz Uciński, dr inż. Mariusz Jacyno, ISSI, WEIT, UZ.

Seminarium odbywają się w sali konferencyjnej WEIT (budynek C-10, sala E, ul. Ogrodowa 3b) o godzinie 10:45. Seminarium prowadzi prof. Roman Gielerak

Marek Sawerwain

WYDZIAŁ

INŻYNIERII LĄDOWEJ I ŚRODOWISKA

_Jakub Kostecki - nowy doktorat na Wydziale

5 grudnia 2012 r. na Wydziale Inżynierii Lądowej i Środowiska UZ odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr. inż. **Jakuba Kosteckiego**. Tematem obronionej dysertacji jest *Efektywność fitoremediacji miedzi i ołowiu przez wybrane gatunki drzew w strefie ochronnej Huty Miedzi Głogów*. Promotorem rozprawy był prof. Michał Drab, natomiast recenzentami: prof. Cezary Kabąła z Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu, prof. Marlena Piontek oraz prof. Andrzej Greinert z Uniwersytetu Zielonogórskiego.

Rada Wydziału Inżynierii Lądowej i Środowiska UZ na posiedzeniu niejawnym podjęła decyzję o nadaniu mgr. Jakubowi Kosteckiemu stopnia naukowego doktora nauk technicznych w dyscyplinie inżynieria środowiska.

Dr Jakub Kostecki jest pracownikiem Zakładu Ochrony i Rekultywacji Gruntów w Instytucie Inżynierii Środowiska UZ, natomiast zawarty w tytule jego rozprawy, trudny do zapamiętania termin, fitoremediacja - odzwierciedla jeden z naturalnych sposobów usuwania lub neutralizacji substancji szkodliwych zanieczyszczających środowisko naturalne, substancji zgromadzonych między innymi w powietrzu, w glebie czy w wodach powierzchniowych i gruntowych. Należą do nich na przykład metale ciężkie, związki siarki, azotu czy też związki organiczne, najczęściej pochodzenia przemysłowego. W tych naturalnych procesach oczyszczania wykorzystuje się zdolności niektórych gatunków roślin wyższych do rozkładu lub akumulacji wielu szkodliwych substancji chemicznych. Celem pracy była ocena potencjału niektórych roślin wyższych, w tym brzozy brodawkowatej (*Betula pendula*) i topoli Niekłańskiej (*Populus robusta*) do fitoremediacji metali ciężkich z terenów znajdujących się w strefie Huty Miedzi Głogów.

Panu Doktorowi serdecznie gratulujemy i życzymy wielu sukcesów i zadowolenia z pracy naukowej oraz wiele szczęścia w życiu osobistym, a także głębokiego prze-

świadczenia, że ta dziedzina, którą się zajmuje stanowi przyczynek do zachowania ludzkości w zdrowym i przyjaznym środowisku.

Marek Dankowski

_Wykłady i seminarium naukowe

W ostatnim okresie w Instytucie Budownictwa UZ odbyły się następujące seminarium naukowe i wykłady:

- 11.12.12 na seminarium instytutowym dr **Jacek Korentz** przedstawił temat *Modele prętów zbrojenia podłużnego z uwzględnieniem ich niesprężystego wyboczenia*,

- 18.12.12 na seminarium instytutowym odbył się wykład dr. **Tomasza Sochy** pt.: *Migawki z rowerowych wojaży*,

- 15.01.13 tematem wystąpienia mgr. **Arkadiusza Deniewicz** z Zakładu Mechaniki Budowli było zagadnienie *Zastosowanie standardu Open MP w programowaniu algorytmów wielkoskalowych*.

Marek Dankowski

_Konferencja Projektowanie Uniwersalne

W grudniu 2012 r. w Sali Kolumnowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego w Zielonej Górze odbyła się konferencja poświęcona tzw. **budownictwu uniwersalnemu**, które powinno być ogólnie przyjazne dla wszystkich ludzi, w tym także dla osób niepełnosprawnych.

Patronat honorowy nad Konferencją został objęty przez Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbietę Polak. w Konferencji wzięli również udział przedstawiciele Instytutu Budownictwa Uniwersytetu Zielonogórskiego w osobach profesora **Tadeusza Bilińskiego** i profesora **Wojciecha Eckerta**. Prof. Tadeusz Biliński na początku Konferencji przedstawił problem tzw. **barier architektonicznych**, z jakimi na co dzień spotykają się i borykają osoby o różnym rodzaju i stopniu niepełnosprawności.

W jednym z kolejnych wystąpień, znany zielonogórski architekt **Paweł Gołębiowski** przedstawił zasadnicze kierunki i propozycje rozwiązań techniczno-architektonicznych, jakie powinny być podjęte w budownictwie przyjaznym

dla ludzi o ograniczonej sprawności fizycznej, czyli w tzw. budownictwie uniwersalnym. i wreszcie na zakończenie Konferencji studentki Uniwersytetu Zielonogórskiego przedstawiły wyniki eksperymentu, polegającego na tym, że osoby zdrowe poruszały się po mieście na wózkach inwalidzkich. Ich zadaniem było wskazanie barier architektonicznych i innych utrudnień, na jakie na co dzień natykają się osoby niepełnosprawne. Eksperyment zrealizowany został pod kierunkiem prof. Wojciecha Eckerta.

I w podsumowaniu można zadać pytanie: na czym ma polegać projektowanie i budownictwo uniwersalne?

Prof. Tadeusz Biliński przekonuje, że należy tak zabudować przestrzeń architektoniczno-urbanistyczną i w taki sposób zaprojektować rozwiązania funkcyjne budynków, żeby każdy człowiek, w tym niepełnosprawny, bez względu na rodzaj i stopień tej niepełnosprawności, czuł się w tej przestrzeni po prostu dobrze. i niech to przesłanie pozostanie mottem Konferencji i niech będzie wskazaniem na przyszłość dla młodych projektantów i architektów opuszczających mury naszej Uczelni.

Marek Dankowski

_VII Forum Energetyczne w Sopocie

Pod koniec minionego roku w Sopocie odbyło się VII Forum Energetyczne. Organizatorem tej największej w Polsce i Europie Centralnej konferencji energetycznej był Instytut Studiów Wschodnich w Warszawie. w konferencji uczestniczyło ponad 500 gości, z czego znaczną część stanowili przedstawiciele firm i instytucji zagranicznych sektora energetycznego.

Konferencję otworzył prof. Jerzy Buzek. w mowie otwierającej były przewodniczący, a obecnie poseł Parlamentu Europejskiego, przedstawił kolejne etapy polityki energetycznej i klimatycznej Unii Europejskiej, poczynając od wprowadzenia pakietu 3x20, po stan aktualnej debaty na temat celu długofalowego, jakim jest dojście do gospodarki bezemisyjnej w 2050 r. Bieżącą sytuację UE w szerokim kontekście charakteryzuje stopniowe ograniczenie emisji gazów cieplarnianych, starania zapewnienia bezpieczeństwa dostaw i dywersyfikacji źródeł energii oraz wysiłki ekonomiczne krajów wspólnoty związane z przezwyciężeniem kryzysu gospodarczego.

Uczestniczący w Forum Energetycznym w Sopocie minister transportu, budownictwa i gospodarki morskiej Sławomir Nowak poinformował, że polska morska energetyka wiatrowa, może stać się w najbliższych latach istotnym elementem „miksu energetycznego” Europy. Opracowany został plan zagospodarowania przestrzennego obszarów morskich, zwłaszcza pod budowę morskich farm wiatrowych. Minister poinformował, że ustawa o Odnawialnych Źródłach Energii (OZE) będzie przyjęta w pierwszym półroczu 2013 r. jak i rozporządzenie zmieniające rozporządzenie z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać warunki techniczne budynków i ich usytuowanie, ustalające minimalne wymagania dotyczące ochrony cieplnej i energooszczędności wszystkich budynków (nie tylko mieszkalnych) w celu osiągnięcia poziomów optymalnych pod względem kosztów. w wystąpieniu zwrócił też uwagę na konieczność zmniejszenia zużycia energii w budownictwie i na prezen-

_MINISTER S. NOWAK I PROF. J. KOPIETZ UNGER PRZY WYSTAWIE

_PODSEKRETARZ STANU O. DZIEKOŃSKI, PROF. J. KOPIETZ UNGER I MGR INŻ. ARCH. J. JUCHIMIUK PRZY WYSTAWIE

_WYKŁAD PROF. J. KOPIETZ UNGER

_PANEL DYSKUSYJNY - BUDOWNICTWO NISKOEMISYJNE - NOWY MODEL POLITYKI GOSPODARCZEJ

owane w trakcie konferencji prace studentów kierunku *architektura i urbanistyka* Uniwersytetu Zielonogórskiego, po czym zwiedził wystawę zatytułowaną *Projekty Domów Niskoenergetycznych*. Na wystawę składały się 33 projekty energooszczędnych domów jednorodzinnych wykonanych pod kierunkiem prof. Janiny Kopietz-Unger i mgr inż. arch. Justyny Juchimiuk.

Z kolei Tomasz Podgajniak z Polskiej Izby Gospodarczej Energii Odnawialnej zwrócił uwagę, że w zaopatrzeniu w energię pierwotną wciąż dominują paliwa kopalne. Zasoby węgla, według szacunków mają wyczerpać się pod ko-

niec tego stulecia, także jedynie rozwój energetyki opartej na OZE będzie w przyszłości decydować o bezpieczeństwie energetycznym naszego kraju. Według Eurostatu, w Polsce udział energii ze źródeł odnawialnych (OZE) w 2010 r. wyniósł jedynie 9,4 proc. Konieczność zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych oraz poprawa wydajności energetycznej wynika z pakietu klimatyczno-energetycznego 3x20 oraz zapisów w *Polityce energetycznej Polski do 2030 roku*. Energetyka nuklearna zdaniem Tomasza Podgajniaka nie jest rozwiązaniem. Koszty budowy elektrowni jądrowych obciążą system elektroenergetyczny tak mocno, że w konsekwencji polska gospodarka straci swą konkurencyjność.

Na VII Forum Energetycznym w Sopocie Uniwersytet Zielonogórski reprezentowała prof. Janina Kopietz-Unger. 29 listopada 2012 r. kierownik Zakładu Architektury i Urbanistyki była moderatorem panelu dyskusyjnego *Budownictwo niskoemisyjne - nowy model polityki gospodarczej*. w panelu przedstawione zostały działania, mogące przyczynić się do osiągnięcia celów polityki klimatycznej Unii Europejskiej. Niskoemisyjne budownictwo jest w stanie odegrać ważną rolę w redukcji emisji gazów cieplarnianych i w procesie przekształcania gospodarki Unii Europejskiej na rzecz klimatu. Obecne technologie pozwalają budować budynki o niskim zapotrzebowaniu na energię. Pozwala to na zmniejszenie uzależnienia od nieodnawialnych źródeł energii, a jednocześnie zapewnia użytkownikom najlepszy komfort w przystępnej cenie.

30 listopada 2012 r. prof. Janina Kopietz-Unger wygłosiła wykład wprowadzający do panelu *Usługa publiczna czy działalność biznesowa? Energetyka w miastach XXI wieku*. w dyskusji panelowej wzięli udział poseł Tadeusz Aziewicz, Jacek Szymczak - prezes Izby Gospodarczej Ciepłownictwo Polskie, Zbigniew Michniowski - zastępca Prezydenta Miasta Bielsko-Biała, Olgierd Dziekoński - Sekretarz Stanu w Kancelarii Prezydenta RP, Michał Machlejd - prezes Zarządu Dalkia Warszawa S.A., Paweł Orłowski - Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego oraz Grzegorz Ostrzolek - prezes zarządu Krakowskiego Holdingu Komunalnego S.A. w swym wykładzie prof. Janina Kopietz-Unger zaprezentowała Energetyczny Audyt Miejski (EAM), który został opracowany w ramach zadań badawczych NCBiR nr 1. (Analiza możliwości i skutków socjoekonomicznych wzrostu efektywności energetycznej w budownictwie) i nr 8. (Warunki i możliwości oszczędzania energii za pomocą instrumentów polityki miejskiej). Oba zadania zrealizowane zostały z powodzeniem przez zespół badawczy Uniwersytetu Zielonogórskiego pod kierownictwem prof. Janiny Kopietz-Unger. Zrównoważony rozwój miast w XXI wieku nie może następować w oderwaniu od kwestii energetycznych. Miasta zużywają 80 proc. wyprodukowanej w Europie energii, są więc jej potężnymi odbiorcami i w nich właśnie występuje największy potencjał dla oszczędności. Energetyczny Audyt Miejski to ekspertyza dotycząca podejmowania i realizacji przedsięwzięć organizacyjnych i formalnych jednostek samorządu terytorialnego racjonalizujących zużycie energii. EAM jest elastycznym instrumentem polityki miejskiej, pozwala skutecznie reagować na zmiany, przekazywać ważne wartości społeczne. Celem EAM jest doradztwo w zakresie opłacalności realizacji inwestycji dla jednostek samorządu terytorialnego, właścicieli nieruchomości i mieszkańców tak, aby energia używana była racjonalnie i oszczędnie. w opracowaniu EAM mogą wziąć udział gminy i miasta, przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się przesyłem, dystrybucją paliw gazowych

i energii, ciepłownie, instytucje finansowe, miejskie służby urbanistyczne. w opracowaniu dużą rolę odgrywa ocena aktualnych zachowań i decyzji konsumentów. w ramach zadań badawczych NCBiR Energetyczny Audyt Miejski został opracowany dla dwóch polskich miast Zielonej Góry i Lublina. Przygotowany raport przedstawiający najważniejsze wyniki przeprowadzonych analiz został przekazany przedstawicielom administracji rządowej i samorządowej.

Założenia pakietu Klimatyczno-energetycznego Komisji Europejskiej mające na celu przeciwdziałaniu zmianom klimatu poprzez ograniczenie emisji dwutlenku węgla o 20 proc. do roku 2020 realizowane są także przez inne polskie miasta. Prekursorem jest Bielsko-Biała, członek Stowarzyszenia Gmin Polska Sieć Energie Cities. w Energie Cities skupionych jest już ponad 30 polskich miast. Główną ideą jest wprowadzanie wszelkich zmian prowadzących do oszczędności energii i obniżenia emisji CO₂ zgodnie z założeniami pakietu klimatycznego 3x20. Ekspertem doradcą stowarzyszenia Gmin Polska Sieć Energie Cities jest profesor Uniwersytetu Zielonogórskiego Janina Kopietz-Unger.

Niewątpliwie największym sukcesem Uniwersytetu Zielonogórskiego było zaprezentowanie uczestnikom VII Forum Energetycznego programu kształcenia na kierunku *architektura i urbanistyka* oraz wystawy prac studentów zatytułowanej *Projekty Domów Niskoenergetycznych*. w Polsce obecnie najgorszą charakterystykę energetyczną mają istniejące budynki jednorodzinne. Prezentowane 33 projekty energooszczędnych domów jednorodzinnych mają pierwszorzędne znaczenie, ponieważ uwidoczniają, że możliwe jest świadome projektowanie i realizacja budynków oszczędnych energetycznie, a projektowanie architektoniczno-urbanistyczne odegrać może znaczącą rolę w procesie przekształcania gospodarki na rzecz ochrony klimatu. z wystawą projektów zapoznali się m.in. prof. Jerzy Buzek, Sławomir Nowak, minister transportu, budownictwa i gospodarki morskiej oraz Olgierd Dziekoński, Sekretarz Stanu w Kancelarii Prezydenta RP. Wystawa zgromadziła przykłady projektów architektonicznych budynków o niskim zapotrzebowaniu na energię oraz odpowiedzialnego planowania przestrzennego. Praca architekta w przyszłości wymaga jeszcze bardziej interdyscyplinarnego podejścia do projektu architektonicznego, polegającego na współpracy z instalatorami różnych branż w ramach skoordynowanego i integralnego procesu projektowania. Oprócz tradycyjnych kryteriów oceny takich jak forma i funkcja budynku w projekcie rozważyć trzeba odpowiednie usytuowanie budynku, dobór materiałów budowlanych oraz zużycie energii i oddziaływanie na środowisko naturalne w trakcie eksploatacji.

Energooszczędne budownictwo indywidualne ma dużą szansę upowszechnić się w naszym kraju dzięki wsparciu dopłatami przez NFOSiGW. z uwagi na postępującą świadomość i odpowiedzialność ekologiczną społeczeństwa oraz w związku ze wzrastającymi cenami materiałów opałowych, kryteria zrównoważonego rozwoju, ekologiczna urbanistyka i architektura stają się najważniejszymi kryteriami projektu architektonicznego, również w Polsce.

Minister Nowak stwierdził, że w Polsce stan spełnienia wymagań energetycznych określonych przy użyciu współczynnika EP nie jest zadawalający. Architektura i urbanistyka zeroenergetyczna jest wyzwaniem, a do tej pory jedynie na kierunku *architektura i urbanistyka* Uniwersytetu Zielonogórskiego kształceni są specjaliści w tej dziedzinie.

Michał Golański

_Wystawa budynków niskoemisyjnych studentów kierunku architektura i urbanistyka UZ na konferencji Krajobrazy Zurbanizowane w Gdańsku

W dniach 3-4 grudnia 2012 r. w Urzędzie Marszałkowskim w Gdańsku odbyła się konferencja *Krajobrazy Zurbanizowane* wpisująca się w cykl wydarzeń Roku Krajobrazów Pomorza. Celem tej inicjatywy podjętej w 2012 r. przez Sejmik Województwa Pomorskiego było kształtowanie świadomości na temat zasobów, walorów i znaczenia krajobrazów województwa pomorskiego w rozwoju lokalnym i regionalnym, zasadach jego ochrony oraz racjonalnego wykorzystania. Szereg spotkań poświęconych głównie typom krajobrazów występujących na terenie województwa pomorskiego stanowił kluczowy element obchodów. Trzy konferencje, które odbyły się do tej pory, poświęcone były krajobrazom otwartym. Spotkanie dotyczące krajobrazów zurbanizowanych stanowiło finał cyklu.

Na konferencji *Krajobrazy Zurbanizowane* naszą Uczelnię reprezentowała prof. Janina Kopietz-Unger z wykładem *Istota krajobrazu miasta*, jaką jest dzieło sztuki w odniesieniu do miejsca jego przeszłości i przyszłości. Prezentacja dotyczyła doświadczeń zawodowych prelegentki w zakresie planowania przestrzennego i jej praktyki projektowej w Republice Federalnej Niemiec. Planowanie przestrzenne u naszych zachodnich sąsiadów jest istotnym narzędziem polityki państwa, co sprzyja zapewnieniu ładu przestrzennego kraju. Podstawę zarządzania przestrzenią stanowi rozdzielność prawa własności gruntów od możliwości ich zabudowy i jedynie gmina uprawniona jest do występowania o zmianę statusu i przeznaczenia gruntów (także prywatnych). Wysoka jakość życia w miastach i na terenach zurbanizowanych nie jest możliwa bez zadbania o bioróżnorodność ekosystemu, dostęp do światła, czy możliwość swobodnej cyrkulacji powietrza. Są to podstawy projektowania ekologicznego. Ważnym wątkiem wystąpienia była rekultywacja terenów postindustrialnych w Zagłębiu Ruhry w ramach Międzynarodowej Wystawy Budownictwa - IBA, rozwój obszarów w Berlinie na przykładzie Rummelsburger Bucht czy nadbrzeża Sztokholmu Oestermalm-Strandvagen. Połowa mieszkańców planety mieszka w miastach, w Rosji jest to $\frac{3}{4}$ ludności. Skutki masowego napływu ludności do miast to zanieczyszczenie powietrza, zakorkowane ulice, hałas, śmieci. Urbanizacji nie zahamujemy, mówiła, możemy jedynie złagodzić jej szkodliwe skutki - ograniczyć rozlewanie się miast. Zadaniem rozwoju miast jest zagęszczanie zabudowy, zapewnienie właściwego przewietrzania miast, ograniczenie zużycia energii poprzez samowystarczalność energetyczną budynków. Istnieje konieczność realizacji planu ochrony krajobrazu wraz z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Ma on za zadanie łagodzić skutki inwestycji w aspekcie ochrony przyrody i ochrony krajobrazu. Realizacja wymaga działań łagodzących i kompensacyjnych - wszystkie skutki interwencji powinny być rekompensowane w granicach nieruchomości - zwiększona ilość drzew i krzewów, rozległa łąka zastąpiona np. malowniczym krajobrazem w okolicy zbiornika retencyjnego.

Prezentacja wzbudziła olbrzymie zainteresowanie słuchaczy. Po wystąpieniu prof. Janina Kopietz-Unger długo jeszcze udzielała odpowiedzi na kierowane z sali pytania.

_PREZENTACJA WYSTAWY PRZEZ MGR INŻ. ARCH. J. JUCHIMIUK I MGR INŻ. ARCH. M. GOLAŃSKIEGO

_WYKŁAD PROF. J. KOPIETZ-UNGER I WYSTAWA

_WYKŁAD PROF. J. KOPIETZ-UNGER

_WYKŁAD PROF. J. KOPIETZ-UNGER

_PROF. J. KOPIETZ-UNGER ODPOWIADA NA PYTANIA

W trakcie konferencji uczestnicy mieli także możliwość zapoznania się z wystawą prac studentów kierunku *architektura i urbanistyka* Uniwersytetu Zielonogórskiego zatytułowaną *Projekty Domów Niskoenergetycznych*. Na wystawę składały się 33 projekty energooszczędnych domów jednorodzinnych wykonanych pod kierunkiem prof. Janiny Kapietz-Unger i mgr inż. arch. Justyny Juchimiuk.

Konferencja stanowiła doskonałą okazję do wystuchania wypowiedzi także innych wybitnych polskich specjalistów zajmujących się zagadnieniami przestrzennej, przyrodniczej i społecznej specyfiki krajobrazów zurbanizowanych. Podczas konferencji omówione zostały dylematy związane z kształtowaniem nowych osiedli oraz problem niekontrolowanej urbanizacji obszarów podmiejskich.

Po wystąpieniach odbyła się dyskusja przedstawicieli instytucji zajmujących się ochroną krajobrazu w województwie pomorskim na temat możliwości podniesienia estetyki otaczającej nas przestrzeni.

Michał Golański

_To był dobry, krótki rok

Zwykle w miarę na bieżąco staram się relacjonować na łamach Miesięcznika UZ wydarzenia naukowe, w których mam okazję uczestniczyć. Zawsze z dumą śpieszę, by donieść o sukcesach naszych studentów, zwłaszcza tych, które osiągają działając w ramach obu kół naukowych, których mam przyjemność być opiekunem. Przez ostatni rok nie dzieliłem się z Czytelnikami Miesięcznika żadnymi nowinami, co niniejszym postaram się nadrobić dowodząc przy okazji, że mając więcej wolnego czasu, może się niekiedy okazać, że zostaje nam go tak naprawdę mniej.

Miniony rok akademicki 2011/2012 pozostawałem na bezpłatnym urlopie naukowym. Ówczesny JM Rektor, prof. Czesław Osękowski udzielił mi go, bym mógł sfinalizować moją pracę habilitacyjną, nie rezygnując w tym czasie z uczestnictwa w projekcie *Inventing Europe*, prowadzonym w ramach międzynarodowej sieci badawczej *Tensions of Europe*. z obu zadań udało mi się wywiązać na czas - wystawa wirtualna podsumowująca inicjatywę *Inventing Europe* została udostępniona w internecie we wrześniu 2012 r. (www.inventingeurope.eu), a maszynopis mojej rozprawy habilitacyjnej przeszedł już etap recenzji wydawniczej. O ile nie nastąpią żadne nieprzewidziane opóźnienia, książka ukaże się w pierwszych miesiącach tego roku.

Cały 2012 r. upłynął mi pod znakiem aktywnego uczestnictwa w konferencjach międzynarodowych. Nie zaniebrywałem też prowadzenia kwerend archiwalnych, głównie z myślą o nowych, niedawno rozpoczętych tematach badawczych. Na początku marca 2012 r. uczestniczyłem w konferencji *Commodities and Culture in the 'Other' Europe 1800-1945* zorganizowanej w Austin przez University of Texas, gdzie wygłosiłem referat pt.: *Stitching periphery to the core: Singer sewing machines in Eastern Europe* wynikający wprost z pracy badawczej, którą wykonywałem w ramach projektu *Inventing Europe*. Pod koniec tego samego miesiąca pojechałem do Filadelfii, gdzie na kongresie *Business History Conference* referowałem na temat początków przemysłu antybiotyków we Wschodniej Europie (*American reaction to the rise of an independent antibiotic industry in Eastern Europe in the late 1940s*). Trzy tygodnie pomiędzy jedną a drugą konferencją spędziłem pracowicie w archiwum NARA (National Archives and Records Administration) w Waszyngtonie, archiwum ONZ w Nowym Jorku i w bibliotece tamtejszego Uniwersytetu Columbia.

Po przylocie do Europy musiałem wrócić do prac nad wirtualną ekspozycją *Inventing Europe*. Wymagało to kilku wyjazdów na robocze spotkania naszego zespołu, głównie do Eindhoven, gdzie na tamtejszej Politechnice, mieściła się siedziba kierownictwa projektu. Najbardziej jednak absorbujące były uzupełniające kwerendy, jakie musieliśmy przeprowadzić w kilku europejskich muzeach biorących udział w tym przedsięwzięciu. Mnie przypadł w udziale wyjazd do muzeum Vapriikki w fińskim Tampere (bo jako jedyny z zespołu znałem je już wcześniej) oraz do Dokumentationzentrum Alltagskultur der DDR (Centrum Dokumentacji Życia Codziennego w NRD) w Eisenhüttenstadt (bo blisko Zielonej Góry, a poza tym w zdominowanym przez Holendrów zespole uznano, że nikt lepiej nie ogarnie fenomenu NRD, niż ktoś wychowany w PRL).

Po powrocie z Finlandii okazało się, że dwa tygodnie, jakie pozostały do rozpoczynającego się na początku lipca kongresu ICOHTEC (International Committee for the History of Technology) w Barcelonie, to naprawdę niewiele, szczególnie jeśli w planach ma się przewodniczenie jednej sesji i wygłoszenie dwóch referatów (indywidualnego pt.: *Podbielniak - a centrifuge, that made the world head-spin* oraz wspólnego z Timo Myllyntausem z Uniwersytetu w Turku: *Finnish houses for Polish miners: importing ideas on functional homes with prefabricated buildings in the mid-20th century*). Nie wspominał nawet o obowiązkowym raportowaniu podczas Zgromadzenia Ogólnego ICOHTEC na temat mojej działalności jako administratora strony internetowej Komitetu za mijający rok akademicki (stroną internetową zarządzam od 2006 r.). A było co przedstawiać, bowiem wiosną 2012 r. ukończyłem prace nad bazą danych zawierającą komplet wydań naszego czasopisma *ICON*, rocznika ukazującego się od 1995 r.

Po krótkich, rodzinnych wakacjach w Bułgarii, jeszcze w sierpniu wróciłem do obowiązków. Czekają mnie dwa staże naukowe po 3 tygodnie każdy. Jeden na Université de Lyon 1, a drugi na University of Manchester, gdzie miałem kontynuować pracę nad dziejami wschodnioeuropejskiego przemysłu farmaceutycznego. Pobyt na obu uczelniach odbywał się w ramach innej sieci badawczej, w której uczestniczyłem, a mianowicie *DRUGS: Standard drugs and drug standards*. Podczas stażu w Lyonie nie obyło się bez kwerendy w archiwach Światowej Organizacji Zdrowia w Genewie, gdzie miałem okazję dotrzeć do wielu waż-

nych dokumentów związanych z moim aktualnym tematem badawczym.

W czasie krótkiego pobytu w domu pomiędzy obydwojma wyjazdami musiałem jeszcze wygospodarować choć jeden dzień, by wziąć udział w konferencji *Networks of infrastructure and the phantom borders in East Central Europe* odbywającej się na Uniwersytecie Viadrina we Frankfurcie nad Odrą. Wygłosiłem tam referat bazujący również na badaniach, które prowadziłem w ramach projektu *Inventing Europe*, a zatytułowany *Dry Ports: Where the broad and standard gauge meet*.

Niemal prosto z Frankfurtu ruszyłem do Manchesteru, a właściwie do Londynu, bowiem zanim rozpocząłem właściwy staż w Centre for the History of Science, Technology and Medicine (CHSTM) na University of Manchester, spędziłem tydzień na kwerendzie archiwalnej w stolicy Wielkiej Brytanii. Pracowałem głównie w The National Archives w Kew Gardens, a także w Wellcome Library przy Euston Road w centrum miasta.

Kwerenda była bardzo owocna i intensywna, i dopiero w Manchesterze zaistniała możliwość, bym zaczął opracowywać zgromadzony materiał (co też, z racji jego ogromu, robię do chwili obecnej, a końca wciąż nie widać). Wyniki moich badań miałem okazję niejako na gorąco zaprezentować na seminarium CHSTM. Lista referatów na nowy semestr dopiero się tworzyła, i mój opiekun naukowy, dr Carsten Timmerman okazał się na tyle miły, że wygospodarował dla mnie spotkanie otwierające tegoroczną serię wystąpień.

Od października 2012 r. wróciłem do obowiązków dydaktycznych na naszym Uniwersytecie, ale jeszcze czekały mnie dwie imprezy naukowe, o tyle ważne, że kończące mój udział w dwóch międzynarodowych programach badawczych. Najpierw, w pierwszych dniach października, uczestniczyłem w konferencji SHOT (Society for the History of Technology) w Kopenhadze, gdzie wraz z innymi członkami zespołu *Inventing Europe* byłem odpowiedzialny za prezentację naszego dzieła (więcej szczegółów w bieżącym numerze). Równoległe z tą konferencją w Kopenhadze odbyło się spotkanie *Tensions of Europe*, podczas którego zastanawialiśmy się nad dalszymi wspólnymi inicjatywami. z kolei w listopadzie brałem udział w warsztatach *Drugs and Cold War: Science, standards and politics in Europe* zorganizowanym na Sapienza Università di Roma, w ramach programu *DRUGS*, również kończącego się definitywnie z końcem roku. Mój referat nosił tytuł *Penicillin production and policy in post-WWII Poland*, i stanowił podsumowanie dotychczasowych wyników badań prowadzonych w ramach sieci *DRUGS* (szczegółowa relacja wkrótce). Po tym wydarzeniu liczba moich zobowiązań związanych z udziałem w programach międzynarodowych zmalała praktycznie do zera, dzięki czemu mogłem skoncentrować się na wkładzie, jaki zobowiązałem się wnieść w opracowanie pt. *Słownik polskich odkrywców, wynalazców i pionierów nauk matematyczno-przyrodniczych i techniki*, którym w ramach grantu KBN kieruje prof. Bolesław Ortowski z Instytutu Historii Nauki PAN. To monumentalne dzieło ukaże się za kilka miesięcy.

Rok minął błyskawicznie, ale trudno o inne wrażenie, gdy czas spędza się intensywnie. Oby Nowy Rok 2013 okazał się pod tym względem jeszcze lepszy!

Sławomir Łotysz

WYDZIAŁ MATEMATYKI, INFORMATYKI I EKONOMETRII

„Habilitacja przeprowadzona na WMiE

19 grudnia 2012 r. Rada Wydziału Matematyki, Informatyki i Ekonometrii UZ podjęła uchwałę o nadaniu stopnia doktora habilitowanego nauk matematycznych w zakresie matematyki dr Małgorzacie Migdzie z Instytutu Matematyki Politechniki Poznańskiej.

„Obrona doktorska przeprowadzona na WMiE

19 grudnia 2012 r. na Wydziale Matematyki, Informatyki i Ekonometrii UZ odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr. Adama Bohonosy z Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie.

Tytuł rozprawy: *Wybrane własności geometryczne przestrzeni Orlicza*. Jej promotorem był prof. Ryszard Płuciennik (Instytut Matematyki Politechniki Poznańskiej), a recenzentami: prof. Ryszard Urbański (Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu) oraz prof. Marian Nowak (Uniwersytet Zielonogórski). Rada Wydziału Matematyki, Informatyki i Ekonometrii UZ nadała mgr. Adamowi Bohonosowi stopień doktora nauk matematycznych w zakresie matematyki. Jednocześnie Rada Wydziału podjęła uchwałę o wyróżnieniu rozprawy doktorskiej.

„Piąty Kongres Młodych Matematyków w roku 2014 na Uniwersytecie Zielonogórskim

Kolegium Dziekanów i Dyrektorów trzynastu jednostek posiadających uprawnienia do nadawania stopnia doktora habilitowanego w zakresie nauk matematycznych (<http://www.impan.pl/Kolegium>), na posiedzeniu 14 grudnia 2012 r., w którym uczestniczyli dziekan WMiE prof. Longin Rybiński i prodziekan WMiE prof. Marian Nowak, powierzyło Wydziałowi Matematyki, Informatyki i Ekonometrii Uniwersytetu Zielonogórskiego organizację w 2014 r. *Piątego Kongresu Młodych Matematyków*.

Cztery dotychczasowe Kongresy, w Warszawie 2004, Poznaniu 2008, Krakowie 2010 i Gdańsku 2012, odbywały się pod patronatem Małżonek Prezydentów RP, a w skład Komitetów Honorowych wchodziłi ministrowie Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Edukacji Narodowej, prezesa Polskiej Akademii Nauk, Polskiej Akademii Umiejętności, Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej, Polskiego Towarzystwa Matematycznego, przewodniczący Krajowego Funduszu na Rzecz Dzieci, marszałkowie, wojewodowie, prezydenci miast i rektorzy. W każdym z Kongresów około 250 uzdolnionych uczniów szkół ponadgimnazjalnych i gimnazjów wysłuchało wystąpień wybitnych matematyków, studentów oraz swoich kolegów.

Kongres w Zielonej Górze odbędzie się w dniach 18 - 21 września 2014 r.

Joachim Syga